

АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Риторика і культура мовлення»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 4

Загальна кількість годин – 120 год.

Семестр – 6-ий

Лекції – 32 год.

Практичні, семінарські – 64 год.

Самостійна робота – 42 год.

Вид підсумкового контролю – залік.

Керівник курсу: Крохмальна Г.Б., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти.

Анотація дисципліни: Дисципліна є **вибірковою** складовою навчального плану.

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

Мета вибіркової навчальної дисципліни «Риторика і культура мовлення» є формування професійної риторичної компетентності майбутніх фахівців, зокрема на опанування теоретичних і практичних засад сучасної риторики, вироблення вмінь і навичок застосовувати теоретичну інформацію в практичній професійній вербальній та невербальній комунікативній діяльності.

Завдання курсу:

- опанувати наукові й практичні засади риторики, сучасні риторичні технології публічного мовлення;
- виробити вміння й навички моделювати виступи в різних ситуаціях навчального спілкування;
- формувати потребу систематичного вдосконалення професійної риторичної компетентності, насамперед техніки публічного мовлення;
- формувати переконання у важливості для майбутнього фахівця мовленнєвого, риторичного й комунікативного самовдосконалення.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

- ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
- ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.
- ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.
- ФК22. Здатність налагоджувати співпрацю закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні особистості, сприяти її адаптації до умов соціального середовища.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1. Риторика як наука та навчальна дисципліна.

Тема 1. Місце риторики серед інших наук. Ознаки риторики.

Тема 2. Риторика – наука й мистецтво.

Тема 3. Сучасний зміст риторики.

Тема 4. Професійна риторика.

Тема 5. Про риторичну особистість: Образ оратора й образ аудиторії.

Тема 6. Формування риторичної особистості.

Тема 7. Опанування основ риторичної техніки.

Тема 8. Індивідуальні мовленнєві типи.

Тема 9. Про риторичний текст: Ознаки сучасного риторичного тексту, аспекти його аналізу.

Змістовий модуль 2. Основи ораторського мистецтва.

Тема 10. Логос, етос, пафос, топос – основні поняття класичної риторики.

Тема 11. Оцінка виступу оратора. Види підготовки до виступу.

Тема 12. Етапи розробки ораторської промови.

Тема 13. Риторична техніка. Риторичні виражальні засоби.

Тема 14. Вимоги до риторичної особистості полеміста. Толерантність спілкування.

Рекомендована література

Базова

1. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посібник. К.: Кондор, 2003. 264 с.
2. Голуб Н.Б. Риторика у вищій школі: монографія. Черкаси: Брама-Україна, 2008. 400 с.
3. Каньоса П.С. Риторика: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д. Г., 2011. 207 с
4. Коваленко С.М. Сучасна риторика: навч.-практ. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 184с.
5. Кравець Л. Риторика як класична основа системи освіти європейських народів. Рідні джерела. 2000. № 4. С.12–18.
6. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність: Монографія.

Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. 216 с.

Допоміжна

1. Мацько Л., Мацько О. Вітчизняна риторика. Дивослово. 2002. № 12. С.20–25.
2. Мацько Л., Мацько О. Риторика Стародавньої Греції і Стародавнього Риму. Дивослово. 2002. № 1. С.33–40. 10

Інтернет-ресурси:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=dccgkJVgtpI>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=dkVsXjl0b8k>